

Pla de mesures antifrau de la SAM en l'àmbit d'execució dels Fons Next Generation EU

PLA DE MESURES ANTIFRAU DE L'EMPRESA DE SERVEIS DEL MUNICIPI DE MANACOR, S.A. EN L'ÀMBIT D'EXECUCIÓ DELS FONDS NEXT GENERATION EU

1. INTRODUCCIÓ

Al juliol de 2020, el Consell Europeu va aprovar la creació del programa Next Generation EU per impulsar la recuperació econòmica i la reparació dels danys causats per la pandèmia de la COVID 19. El Mecanisme Europeu de Recuperació i Resiliència (MRR) és l'eix d'aquest programa que cerca una Unió Europea més ecològica, més digital i més resilient davant els canvis i reptes futurs.

Per tal d'accedir-hi als fons Next Generation l'Estat va desenvolupar el Pla de Recuperació, Transformació i Resiliència (PRTR), i en data 29 de setembre es va aprovar l'Ordre HFP/1030/2021 que desenvolupa un sistema de gestió del Pla i estableix que tota entitat, decidora o executora, que participi en l'execució de les mesures del PRTR ha de disposar d'un Pla de mesures antifrau per tal de garantir que l'execució dels fons es farà segons les normes aplicables, concretament, quant a la prevenció, detecció i correcció del frau, la corrupció i els conflictes d'interès.

L'Empresa de Serveis del Municipi de Manacor, S.A. (en endavant SAM) és una societat mercantil municipal, participada en la totalitat per l'Ajuntament de Manacor, i com a tal, té la condició d'entitat executora del PRTR, segons el disposat per l'Ordre 1030/2021, de 29 de setembre, en tant que li correspon, en l'àmbit de les seves competències, l'execució de subprojectes de les reformes i inversions incloses en el PRTR.

2. OBJECTE I ÀMBIT D'ACTUACIÓ

Aquest Pla de Mesures Antifrau (PMA) s'elabora en compliment del disposat a l'article 22 del Reglament (UE) 2021/241 i a l'article 6 de l'Ordre HFP 1030/2021.

El seu objecte és concretar les mesures de control del risc de frau, en l'àmbit de l'execució dels fons del MRR per part de la SAM. El PMA serveix com a manifestació clara i inequívoca del compromís de la SAM amb una bona gestió i execució dels fons de recuperació.

Aquest pla es divideix en quatre eixos principals per preveure els diferents aspectes de la lluita contra el frau i la corrupció: prevenció, detecció, correcció i persecució.

La prevenció té com a objectiu dotar a la nostra entitat d'elements suficients per a evitar ex ante la producció de conductes fraudulentos o l'existència de conflictes d'interessos. Els mecanismes de detecció atorga a l'entitat d'informació sobre els riscos prèviament avaluats, esdevenint aquesta informació en fons de decisions posteriors. La correcció i persecució són les conseqüències necessàries en cas de produir-se una conducta fraudulenta o conflicte d'interès.

Les mesures d'aquest Pla Antifrau s'aplicaran a totes les persones/departaments d'aquesta entitat implicats en la gestió de diners públics i, en concret, a tots aquells que tinguin algun tipus de relació amb el disseny, gestió, elaboració o execució dels projectes que comptin amb finançament del PRTR.

Aquest Pla de Mesures Antifrau és un document viu i flexible que podrà ser actualitzat i

Pla de mesures antifrau de la SAM en l'àmbit d'execució dels Fons Next Generation EU

completat en funció dels resultats de la seva aplicació, i d'acord amb les novetats que puguin sorgir en la normativa, instruccions, recomanacions o models provinents de la Comissió Europea o de l'Administració general de l'Estat sobre aquesta matèria, especialment en el marc de la gestió i execució dels fons Next Generation EU.

Són d'aplicació les definicions de frau, corrupció i conflicte d'interessos recollides a la Directiva (UE) 2017/1371, sobre lluita contra el frau, que afecta als interessos financers de la Unió, i el Reglament (UE, Euratom) 2018/1046 del Parlament Europeu i del Consell, de 18 de juliol de 2018, sobre les normes financeres aplicables al pressupost general de la Unió (Reglament Financer de la UE).

3. LA SAM I LA SEVA ESTRUCTURA

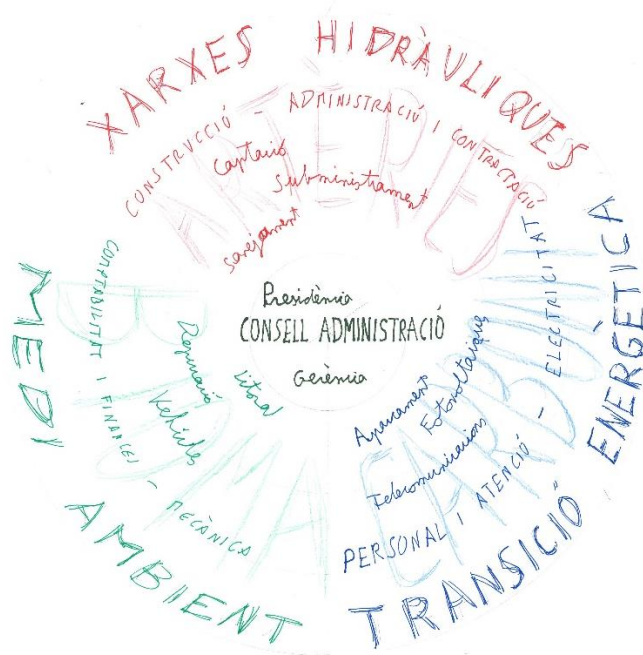
La SAM, com a ens dependent de l'Ajuntament de Manacor té la següent estructura organitzada en diferents nivells. El coneixement d'aquesta estructura resulta determinant per fixar la correcta estratègia antifrau.

La direcció i administració de l'empresa està a càrrec dels òrgans següents:

1. La Junta General.
2. El Consell d'Administració.
3. La Gerència.

El Ple de l'Ajuntament de Manacor exerceix les funcions de la Junta General de la Societat en la forma i amb les atribucions i facultats que les lleis determinen. L'òrgan de gestió, direcció i execució de l'empresa és el Consell d'Administració. La presidència del Consell d'Administració és el seu òrgan executiu, i amb aquest caràcter representa la Societat en o fora d'actuació judicial.

La SAM s'estructura segons el següent organigrama:

Pla de mesures antifrau de la SAM en l'àmbit d'execució dels Fons Next Generation EU

4. COMITÉ ANTIFRAU DE LA SAM

Per garantir l'aplicació adequada d'aquest PMA es crea el següent òrgan:

Comitè antifrau de la SAM:

President/a: TAG Responsable de l'àrea de contractació.

Secretari/a: Tècnic/a Responsable de l'àrea de depuració, mecànica i platges.

Vocals:

- TAG Responsable de l'àrea de Recursos Humans.
- TAG Responsable de l'àrea d'Economia.
- Tècnic/a Responsable de l'àrea de mobilitat i energia.

La composició i la creació del Comitè antifrau de la nostra entitat serà aprovada pel Consell d'Administració.

Entre les funcions generals del Comitè antifrau destacam les següents:

1. Seguiment de la correcta implementació d'aquest Pla.
2. Estudi i avaluació del Pla i propostes d'actualització.
3. Impulsar, coordinar i realitzar l'autoavaluació i elevar anualment Informe sobre compliment del Pla al Consell d'Administració de la SAM quant als projectes executats total o parcialment.
4. Seguir implementant i impulsant la cultura ètica i de tolerància zero davant el frau, i la corrupció.
5. Implantar i desenvolupar processos de gestió d'informació (reclamacions, i canals o bústies de denúncia).
6. Recepció i estudi de les possibles denúncies rebudes.
7. Elaborar i impulsar la realització del pla de formació.
8. Tenir cura de la correcta detecció i investigació de possibles supòsits de frau, corrupció i conflictes d'interessos i l'adopció de mesures de correcció i, si s'escau, de persecució.
9. Qualsevol altra necessària per la correcta execució del Pla.

El Comitè podrà sol·licitar durant l'exercici de les seves funcions la col·laboració o assessorament d'altres àrees de la SAM o d'assessors tècnics externs.

5. MESURES ANTIFRAU PER A PREVENIR, DETECTAR, CORREGIR I PERSEGUIR EL FRAU I LA CORRUPCIÓ: EL CICLE ANTIFRAU

Es defineixen en aquest Pla les mesures contra el frau i la corrupció que la SAM com a entitat executora posarà en marxa, i es consideren efectives i proporcionades, tenint en compte els riscos que es puguin detectar.

El Consell d'Administració de la SAM aprova la declaració institucional annexa a aquest Pla com a mostra del seu compromís en la lluita contra el frau i l'actuació amb els estàndards més alts en el compliment de les normes jurídiques, ètiques i morals i la seva adhesió als més estrictes principis d'integritat, objectivitat i honestat, de manera que la seva activitat sigui percebuda per tots els agents que es relacionen amb ella com a

Pla de mesures antifrau de la SAM en l'àmbit d'execució dels Fons Next Generation EU

oposada al frau i la corrupció en qualsevol de les seves formes.

5.1. Prevenició

Les actuacions en matèria de prevenició són les destinades a prevenir l'aparició del frau, la corrupció i els conflictes d'interessos i es configuren com un element fonamental de la prevenició.

És una part clau del sistema perquè evita que el conflicte d'interessos, el frau o la corrupció arribi a produir-se. El sistema de prevenició de caràcter normatiu que estableix l'ordenament jurídic espanyol i comunitari s'ha complementat amb les mesures que s'indiquen a continuació, amb l'objectiu de protegir els interessos financers de la Unió en el marc de l'execució del PRTR:

1. S'aproven, com a annexos a aquest Pla, la Declaració institucional enfront del frau i un Codi de conducta dels empleats (Annex I i Annex III, respectivament), als quals s'ha de donar la màxima difusió.
2. S'ha elaborat un document relatiu a la prevenició, detecció i gestió del possible conflicte d'interessos (Annex II). En aquest document es dona informació al personal sobre les diferents modalitats de conflicte d'interessos, les maneres d'evitar-ho i la normativa vigent en relació amb aquesta matèria i es recull el procediment a seguir en el cas que es detecti un possible conflicte d'interessos.
3. S'ha creat un òrgan (Comitè Antifrau) al qual se li assignen entre d'altres, les funcions que es deriven de l'elaboració, aplicació i seguiment del Pla Antifrau i de les mesures que conté, encarregat de realitzar l'avaluació de frau, examinar les denúncies que li puguin arribar, avaluar situacions que puguin ser constitutives de frau o corrupció.
4. Un cop desenvolupats els canals de reclamacions i denúncies, es donarà màxima difusió entre el personal de l'entitat de la seva existència per a la comunicació d'informació sobre fraus o irregularitats que afectin fons europeus, així com el procediment a seguir quant a aquesta comunicació.
5. Després de l'aprovació d'aquest Pla es realitzarà una avaluació inicial del risc de perjudici als interessos financers de la Unió, de la seva probabilitat de materialització i el seu eventual impacte en els processos clau de l'execució de les mesures gestionades en el PRTR, que ha de dur-se a terme durant l'exercici 2022.

L'avaluació i la seva revisió ha de centrar-se a identificar les parts del procés més susceptibles de sofrir frau i controlar-les, sobre la base següent:

- Identificació d'actuacions que són més susceptibles del frau, com puguin ser aquelles con alta intensitat, alt pressupost, molts requisits a justificar pel sol·licitant, controls complexes, etc.
- Identificació de possibles conflictes d'interessos.
- Resultats d'auditories normatives.
- Supòsits de frau detectats amb anterioritat.

La revisió d'aquesta avaluació del risc, impacte i probabilitat de risc de frau en els processos clau de l'execució del PRTR es revisarà anualment per part del Comitè antifrau i, en tot cas, quan s'hagi detectat algun cas de frau o hi hagi canvis significatius en els procediments o en el personal.

Pla de mesures antifrau de la SAM en l'àmbit d'execució dels Fons Next Generation EU

L'anàlisi dels riscos pot donar lloc a l'adopció de mesures addicionals correctives a implementar i que s'analitzaran a posteriors autoavaluacions.

5.2. Detecció

1. Definició del sistema d'indicadors («banderes vermelles»). Les banderes vermelles són senyals d'alarma, pistes o indicis de possible frau. L'existència d'una bandera vermella no implica necessàriament l'existència de frau, però sí que indica que una determinada àrea d'activitat necessita atenció extra per descartar o confirmar un frau potencial. A l'Annex IV es defineixen els senyals d'alerta o banderes vermelles, encara que no es tracta d'una relació exhaustiva i es podrà completar, si s'escau, incorporant altres indicadors, adaptant-los en funció dels riscos específics que s'identifiquin a cada moment. Aquests senyals d'alerta s'han de difondre entre les persones que participin en l'execució de fons del MRR, com a elements a tenir especialment en compte en la gestió dels fons.
2. Bases de dades. En la mesura que sigui possible i de conformitat amb el principi de proporcionalitat, es farà ús de bases de dades (Base Nacional de Dades de Subvencions, Registre Oficial de Licitadors i Empreses Classificades de l'Estat —ROLECE—, plataformes de contractació i altres) per a la detecció del frau. A més, l'Àrea de contractació de la SAM, disposa de la seva pròpia base de dades en la qual es registra tota la documentació que forma part de l'expedient de contractació. Els documents dels expedients dels quals es requereix publicitat són publicats al Perfil del contractant de l'entitat amb la finalitat de donar compliment als principis inspiradors de la contractació pública de transparència i publicitat. Tot això serveix com a eina de prevenció i detecció de comportaments que puguin suposar frau, corrupció o conflicte d'interessos.
3. Canals de denúncia. A més dels canals interns a implementar, s'ha informat el personal de l'organització de l'existència del canal de denúncies habilitat pel SNCA (Infofrau) <https://planderecuperacion.gob.es/buzon-antifraude-canal-de-denuncias-del-mecanismo-para-la-recuperacion-y-resiliencia> per a la comunicació d'informació sobre fraus o irregularitats que afectin fons europeus, que disposa d'un apartat específic relatiu al MRR tenint en compte el que es disposa en la Comunicació 1/2017, de 6 d'abril, sobre la forma en la qual poden procedir les persones que tinguin coneixement de fets que puguin ser constitutius de frau o irregularitat en relació amb projectes o operacions finançats totalment o parcialment amb càrrec a fons procedents de la Unió Europea. Segons la citada comunicació, «qualsevol persona que tingui coneixement de fets que poguessin ser constitutius de frau o irregularitat en relació amb projectes o operacions finançats totalment o parcialment amb càrrec a fons procedents de la Unió Europea podrà posar aquests fets en coneixement del Servei Nacional de Coordinació Antifrau per mitjans electrònics a través del canal habilitat a aquest efecte per aquest Servei en l'adreça web: <https://www.igae.pap.hacienda.gob.es/sitios/igae/es-ES/snca/Paginas/ComunicacionSNCA.aspx>. Així mateix, i sempre que excepcionalment no sigui possible la utilització dels citats mitjans electrònics, els fets podran posar-se en coneixement del Servei Nacional de Coordinació Antifrau en suport paper mitjançant l'enviament de la documentació en suport paper».

Pla de mesures antifrau de la SAM en l'àmbit d'execució dels Fons Next Generation EU

5.3. Correcció

La detecció de possible frau, o la seva sospita fundada, comporta per part del Comitè Antifrau les següents actuacions:

1. La immediata suspensió del procediment.
2. La notificació de tal circumstància en el termini més breu possible a les autoritats interessades i als organismes implicats en la realització de les actuacions.
3. La revisió de tots aquells projectes que hagin pogut estar exposats al frau.
4. L'avaluació de la incidència del frau i la seva qualificació com a sistèmic o puntual.
5. La retirada dels projectes o la part dels projectes afectats pel frau i finançats o a finançar pel MRR.
6. Revisar i modificar si s'escau, aquest Pla.
7. Emetre informe sobre el fet i les actuacions i mesures adoptades a l'efecte.

5.4. Persecució

A aquesta fase es destacable la importància i obligatorietat de comunicació a les autoritats competents i les accions legals a realitzar. Segons l'establert a l'article 6.6 de l' Orden HFP 1030/2021, de 29 de setembre, la detecció de frau el Comitè Antifrau ha de procedir a:

1. Comunicar els fets produïts i les mesures adoptades a l'entitat decisora (o a l'entitat executora que li hagi encomanat l'execució de les actuacions, i en aquest cas serà aquesta la que els hi comunicarà a l'entitat decisora), qui comunicarà l'assumpte a l'autoritat responsable, la qual podrà sol·licitar la informació addicional que consideri oportuna de cara al seu seguiment i comunicació a l'autoritat de control.
2. Denunciar, si fos el cas, els fets punibles a les autoritats públiques competents (Servei Nacional de Coordinació Antifrau —SNCA—), per a la seva valoració i eventual comunicació a l'Oficina Europea de Lluita contra el Fraude.
3. Iniciar una informació reservada per depurar responsabilitats o incoar un expedient disciplinari.
4. Denunciar els fets davant la fiscalia i els tribunals competents, en els casos oportuns.

6. SEGUIMENT I CONTROL PERIÒDIC DEL PLA

La SAM farà un seguiment i avaluació del PMA amb l'objectiu de mantenir-lo actualitzat i d'acord amb les directrius nacionals i europees.

El seguiment i avaluació del PMA es realitzarà anualment per part del Comitè Antifrau de la SAM amb l'objectiu de vetllar pel seu compliment a efectes reguladors i pràctics, així com per a identificar aspectes de millora.

Si es detecta algun risc per l'òrgan gestor o pels òrgans de control i independentment de la periodicitat anual, es realitzarà un seguiment de les mesures incloses en el pla.

Pla de mesures antifrau de la SAM en l'àmbit d'execució dels Fons Next Generation EU

Així mateix, si es materialitza un acte contrari a la integritat, de frau o de corrupció, el Comitè ha d'analitzar els fets i determinar les modificacions necessàries a les estructures i processos de control.

7. PUBLICITAT

Aquest pla serà objecte de publicació al Portal de transparència de la SAM allotjat a la seva plana web.

Pla de mesures antifrau de la SAM en l'àmbit d'execució dels Fons Next Generation EU

ANNEX I DECLARACIÓ INSTITUCIONAL DEL PLA

L'Empresa de Serveis del Municipi de Manacor, S.A. (en endavant SAM) és una societat mercantil municipal, participada en la totalitat per l'Ajuntament de Manacor, i com a tal, té la condició d'entitat executora del Pla de Recuperació, Transformació i Resiliència, segons el disposat per l'Ordre 1030/2021, de 29 de setembre, en tant que li correspon, en l'àmbit de les seves competències, l'execució de subprojectes de les reformes i inversions incloses en el Pla de Recuperació, Transformació i Resiliència.

El Reglament (UE) 2021/241 del Parlament Europeu i del Consell de 12 de febrer de 2021, pel qual s'estableix el Mecanisme de Recuperació i Resiliència, assenyala l'obligació que tenen els estats membres d'aplicar mesures adequades per a protegir els interessos financers de la Unió i per a vetlar perquè la utilització dels fons en relació amb les mesures finançades pel Mecanisme de Recuperació i Resiliència s'ajusti al dret aplicable de la Unió i l'estatal, en particular pel que fa a la prevenció, detecció i correcció del frau, la corrupció i els conflictes d'interessos.

Així, la SAM manifesta el seu compromís amb els estàndards més exigents en relació amb el compliment de les normes jurídiques, ètiques i morals i la seva adhesió als més estrictes principis d'integritat, objectivitat i honestedat, de tal forma que la seva activitat es percebi per tots els agents que es relacionen amb l'entitat com a oposada al frau i la corrupció en qualsevol de les seves formes.

El personal de la SAM, assumeix i comparteix aquest compromís tenint entre altres deures els de "vetlar pels interessos generals, amb subjecció i observança de la Constitució i de la resta de l'ordenament jurídic, i actuar segons els principis d'objectivitat, integritat, neutralitat, responsabilitat, imparcialitat, confidencialitat, dedicació al servei públic, transparència, exemplaritat, austeritat, accessibilitat, eficàcia, honradesa, promoció de l'entorn cultural i mediambiental, i respecte a la igualtat entre dones i homes» (Reial decret legislatiu 5/2015, de 30 d'octubre, pel qual s'aprova el text refós de la Llei de l'estatut bàsic de l'empleat públic-EBEP-, article 52). Encara que l'EBEP no és aplicable als empleats de les societats municipals en la seva totalitat, la seva Disposició Addicional Primera fa extensible alguns dels seus principis com els recollits a aquest article 52.

S'ha elaborat el Pla de mesures Antifrau per posar en marxa mesures eficaces i proporcionades de lluita contra el frau i la corrupció basat en un plantejament proactiu, estructurat i específic per gestionar el risc de frau que doni garanties que la despesa en què s'ha incorregut en actuacions del Pla de Recuperació, Transformació i Resiliència està lliure de conflicte d'interès, frau i corrupció. Addicionalment, es compta amb procediments per prevenir, detectar i denunciar situacions que poguessin constituir frau o corrupció i per al seguiment d'aquestes situacions.

L'objectiu d'aquesta política és promoure dins l'entitat una cultura que descoratgi tota activitat fraudulenta i que en faciliti la prevenció i detecció, promovent el desenvolupament de procediments efectius per a la gestió d'aquests supòsits.

La SAM es compromet a revisar i actualitzar periòdicament la política antifrau i a controlar els seus resultats.

Així, la SAM té una política de tolerància zero enfront del frau i la corrupció i ha establert un sistema de control, dissenyat per prevenir i detectar, en la mesura que sigui possible, els actes de frau i corregir el seu impacte, en cas de produir-se.

Pla de mesures antifrau de la SAM en l'àmbit d'execució dels Fons Next Generation EU

ANNEX II PROCEDIMENT PER AL TRACTAMENT DEL POSSIBLE CONFLICTE D'INTERESSOS

El Reglament (UE) 2021/241 estableix l'obligació que tenen els estats membres d'aplicar mesures adequades per protegir els interessos financers de la Unió i per vetlar perquè la utilització dels fons en relació amb les mesures finançades pel MRR s'ajusti al dret aplicable de la Unió i nacional, en particular pel que fa a la prevenció, detecció i correcció del frau, la corrupció i el conflicte d'interessos.

D'altra banda, l'Ordre HFP/1030/2021, quan tracta en l'article 6 el reforç de mecanismes per a la prevenció, detecció i correcció del frau, la corrupció i el conflicte d'interessos, estableix l'obligatorietat de disposar d'un procediment per abordar el conflicte d'interessos i d'emplenar la declaració d'absència de conflicte d'interessos (DACI) en els procediments d'execució del PRTR.

En aplicació del que es disposa en les normes anteriors, s'ha elaborat aquest document amb la finalitat de concretar les mesures a adoptar per evitar les situacions de conflicte d'interès, i per a detectar-les i gestionar-les en cas que es produeixin.

Possibles actors implicats en el conflicte d'interessos són:

- i. Els empleats del sector públic que fan tasques de gestió, control i pagament i altres agents en els quals s'ha delegat alguna d'aquestes funcions.
- ii. Aquells beneficiaris privats, socis, contractistes i subcontractistes, les actuacions dels quals siguin finançades amb fons, que puguin actuar en favor dels seus propis interessos, però en contra dels interessos financers de la UE, en el marc d'un conflicte d'interessos.

Atesa la situació que motivaria el conflicte d'interessos, pot distingir-se entre:

- i. Conflicte d'interessos aparent: es produeix quan els interessos privats d'un empleat del sector públic o beneficiari són susceptibles de comprometre l'exercici objectiu de les seves funcions o obligacions, però finalment no es troba un vincle identificable i individual amb aspectes concrets de la conducta, el comportament o les relacions de la persona (o una repercussió en aquests aspectes).
- ii. Conflicte d'interessos potencial: sorgeix quan un empleat del sector públic o beneficiari té interessos privats de tal naturalesa que podrien ser susceptibles d'ocasionar un conflicte d'interessos en el cas que haguessin d'assumir en un futur determinades responsabilitats oficials.
- iii. Conflicte d'interessos real: implica un conflicte entre el deure públic i els interessos privats d'un empleat del sector públic o en el qual l'empleat públic té interessos personals que poden influir de manera indeguda en l'acompliment dels seus deures i responsabilitats oficials. En el cas d'un beneficiari implicaria un conflicte entre les obligacions contretes en sol·licitar l'ajuda dels fons i els seus interessos privats que poden influir de manera indeguda en l'acompliment de les citades obligacions.

Pla de mesures antifrau de la SAM en l'àmbit d'execució dels Fons Next Generation EU

Procediment per al tractament del possible conflicte d'interessos

A) PREVENCIÓ

Entre les mesures establertes per l'entitat per prevenir l'existència de conflictes d'interessos es troben les següents:

1. Comunicació i informació al personal sobre les diferents modalitats de conflicte d'interès i de les maneres d'evitar-ho.
2. Emplenament d'una declaració d'absència de conflicte d'interessos (DACI) als intervinents en els corresponents procediments, signada pel responsable de l'òrgan de contractació, el personal que redacti els documents de licitació, els experts que avaluin les corresponents ofertes, els membres dels comitès d'avaluació d'ofertes i altres òrgans col·legiats que poguessin intervenir en els procediments. En aquest últim cas aquesta declaració la realitzaran a l'inici de la corresponent reunió tots els que hi intervinguin, i es reflectirà en l'acta. Si algun dels intervinents es nega a signar, també es reflectirà en l'acta. Aquest emplenament de la DACI s'estendrà també, a més dels beneficiaris de l'ajuda corresponent, als contractistes, subcontractistes, etc. El model de DACI que promou aquest Pla Antifrau és recollit en l'Annex IV.A de l'Ordre HFP/1030/2021.
3. Comprovació d'informació a través de bases de dades dels registres mercantils, bases de dades d'organismes nacionals i de la UE, expedients dels empleats (tenint en compte les normes de protecció de dades) o a través de la utilització d'eines de prospecció de dades («data mining») o de puntuació de riscos (ARACHNE).
4. Aplicació estricta de la normativa interna (normativa estatal, autonòmica o local corresponent), en particular, l'article 53 del Reial decret legislatiu 5/2015, de 30 d'octubre, pel qual s'aprova el text refós de la Llei de l'estatut bàsic de l'empleat públic relatiu als principis ètics que siguin aplicables als empleats del sector públic; l'article 23 de la Llei 40/2015, d'1 d'octubre, del règim jurídic del sector públic, relatiu a l'abstenció, i la Llei 19/2013, de 9 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern.

B) CORRECCIÓ

Com a mesures per abordar els possibles conflictes d'interessos detectats es recullen les següents:

1. Comunicació de la situació que pot suposar l'existència d'un conflicte d'interès perquè el superior jeràrquic confirmi per escrit si considera que el conflicte existeix. Sí fos així, determinarà que la persona cessi tota activitat relacionada amb aquest assumpte i adoptarà qualsevol altra mesura addicional que correspongui de conformitat amb el dret aplicable. Aquesta comunicació podrà practicar-se directament al superior jeràrquic, al Comitè Antifrau de l'entitat o dirigida a la Bústia de reclamacions i denúncies.
2. Aplicació estricta de la normativa interna (estatal, autonòmica o local corresponent), en particular, de l'article 24 de la Llei 40/2015, d'1 d'octubre, del règim jurídic del sector públic, relatiu a la recusació, i la Llei 19/2013, de 9 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern.

Pla de mesures antifrau de la SAM en l'àmbit d'execució dels Fons Next Generation EU

ANNEX III CODI DE CONDUCTA DELS EMPLEATS

Aquest Codi s'estableix segons la Disposició Addicional Primera del Reial decret legislatiu 5/2015, de 30 d'octubre, pel qual s'aprova el text refós de la Llei de l'estatut bàsic de l'empleat públic (en envant EBEP), la qual fa extensible als empleats de les societats mercantils locals alguns dels principis contemplats en el mateix, referits als deures dels empleats públics, com el Codi de Conducta, principis ètics, principis de conducta i principis d'accés a la funció pública a les entitats del sector públic estatal, autonòmic, i local. Així, resulten aplicables als empleats de la nostra entitat els articles 52,53, 54, 55 i 59.

Al capítol VI de l'EBEP assenyala els principis ètics, deures i codi de conducta que han d'observar de manera obligatòria els empleats públics:

Codi de conducta

Article 52. Deures dels empleats públics. Codi de conducta

Els empleats públics han d'exercir amb diligència les tasques que tinguin assignades i vetllar pels interessos generals amb subjecció i observança de la Constitució i de la resta de l'ordenament jurídic, i han d'actuar segons els principis següents: objectivitat, integritat, neutralitat, responsabilitat, imparcialitat, confidencialitat, dedicació al servei públic, transparència, exemplaritat, austeritat, accessibilitat, eficàcia, honradesa, promoció de l'entorn cultural i mediambiental, i respecte a la igualtat entre dones i homes, que inspiren el Codi de conducta dels empleats públics configurat pels principis ètics i de conducta regulats en els articles següents. Els principis i regles establerts en aquest capítol informen la interpretació i aplicació del règim disciplinari dels empleats públics.

Article 53. Principis ètics

1. Els empleats públics han de respectar la Constitució i la resta de normes que integren l'ordenament jurídic.
2. La seva actuació ha de perseguir la satisfacció dels interessos generals dels ciutadans i s'ha de fonamentar en consideracions objectives orientades cap a la imparcialitat i l'interès comú, al marge de qualsevol altre factor que expressi posicions personals, familiars, corporatives, clientelistes o qualssevol altres que puguin topar amb aquest principi.
3. Han d'ajustar la seva actuació als principis de lleialtat i bona fe amb l'Administració en la qual prestin els seus serveis, i amb els seus superiors, companys, subordinats i amb els ciutadans.
4. La seva conducta s'ha de basar en el respecte dels drets fonamentals i llibertats públiques, i han d'evitar tota actuació que pugui produir cap discriminació per raó de naixement, origen racial o ètnic, gènere, sexe, orientació sexual, religió o conviccions, opinió, discapacitat, edat o qualsevol altra condició o circumstància personal o social.
5. S'han d'abstenir en els assumptes en què tinguin un interès personal, així com de tota activitat privada o interès que pugui suposar un risc de plantejar conflictes d'interessos amb el seu lloc públic.
6. No han de contreure obligacions econòmiques ni intervenir en operacions financeres, obligacions patrimonials o negocis jurídics amb persones o entitats quan això pugui representar un conflicte d'interessos amb les obligacions del seu lloc públic.
7. No han d'acceptar cap tracte de favor o situació que impliqui privilegi o avantatge

Pla de mesures antifrau de la SAM en l'àmbit d'execució dels Fons Next Generation EU

injustificat, per part de persones físiques o entitats privades.

8. Han d'actuar d'acord amb els principis d'eficàcia, economia i eficiència, i han de vigilar la consecució de l'interès general i el compliment dels objectius de l'organització.

9. No han d'influir en l'agilització o resolució de tràmit o procediment administratiu sense justa causa i, en cap cas, quan això comporti un privilegi en benefici dels titulars dels càrrecs públics o el seu entorn familiar i social immediat o quan impliqui un menyscabament dels interessos de tercers.

10. Han de complir amb diligència les tasques que els corresponguin o se'ls encomanin i, si s'escau, han de resoldre dins de termini els procediments o expedients de la seva competència. Han d'exercir les seves atribucions segons el principi de dedicació al servei públic i abstenir-se no sols de conductes contràries a aquest principi, sinó també de qualsevol altres que comprometin la neutralitat en l'exercici dels serveis públics.

12. Han de guardar secret de les matèries classificades o altres la difusió de les quals estigui prohibida legalment, i mantenir la deguda discreció sobre els assumptes que coneguin per raó del seu càrrec, i no poden fer ús de la informació obtinguda per a benefici propi o de tercers, o en perjudici de l'interès públic.

Article 54. Principis de conducta

1. Han de tractar amb atenció i respecte els ciutadans, els seus superiors i la resta d'empleats públics.

2. L'acompliment de les tasques corresponents al seu lloc de treball s'ha de realitzar de manera diligent, complint la jornada i l'horari establerts.

3. Han d'obeir les instruccions i ordres professionals dels superiors, tret que constitueixin una infracció manifesta de l'ordenament jurídic, cas en què les han de posar immediatament en coneixement dels òrgans d'inspecció que siguin procedents.

4. Han d'informar els ciutadans sobre les matèries o els assumptes que tenguin dret a conèixer, i facilitar l'exercici dels seus drets i el compliment de les seves obligacions.

5. Han d'administrar els recursos i béns públics amb austeritat, i no utilitzar-los en profit propi o de persones pròximes. Així mateix, tenen el deure de vetlar per la seva conservació.

6. S'ha de rebutjar qualsevol regal, favor o servei en condicions avantatjoses que vagi més enllà dels usos habituals, socials i de cortesia, sense perjudici d'allò que estableixi el Codi penal.

7. Han de garantir la constància i permanència dels documents per a la seva transmissió i lliurament als seus posteriors responsables.

8. Han de mantenir actualitzada la seva formació i qualificació.

9. Han d'observar les normes sobre seguretat i salut laboral.

10. Han de posar en coneixement dels seus superiors o dels òrgans competents les propostes que considerin adequades per millorar el desenvolupament de les funcions de la unitat en què estiguin destinats. A aquest efecte es pot preveure la creació de la instància adequada competent per centralitzar la recepció de les propostes dels empleats públics o administrats que serveixin per millorar l'eficàcia en el servei.

11. Han de garantir l'atenció al ciutadà en la llengua que sol·liciti sempre que sigui oficial en el territori.

Pla de mesures antifrau de la SAM en l'àmbit d'execució dels Fons Next Generation EU

ANNEX IV INDICADORS DE FRAU (BANDERES VERMELLES)

Les banderes vermelles són senyals d'alarma, pistes o indicis d'un possible frau. L'existència d'una bandera vermella no implica necessàriament l'existència de frau, però sí que indica que una determinada àrea d'activitat necessita atenció extra per descartar o confirmar un frau potencial.

No es tracta d'una relació exhaustiva i es podrà completar, si s'escau, incorporant altres indicadors adaptant-los en funció dels riscos específics que s'identifiquin a cada moment.

Contractació:

A) Fase prèvia de licitació:

1. Avaluació inadequada de les necessitats

- La justificació de la necessitat de contractar és inadequada o enganyosa.

2. Manipulació del procediment per limitar la concurrència

- La persona encarregada de redactar els documents organitza el procediment de tal manera que no hi ha temps de revisar els documents detingudament abans de convocar la licitació.
- Fraccionament de la despesa: s'aprecien dos o més contractes amb similar objecte efectuades a un adjudicatari idèntic per sota dels límits admesos per a la utilització de procediments d'adjudicació directa o dels llindars de publicitat o que exigirien procediments amb majors garanties de concurrència; separació injustificada de contractes, per exemple, contractes separats per a mà d'obra i materials, estant tots dos per sota dels llindars de licitació oberta; contractes seqüencials just per sota dels llindars d'obligació de publicitat de les licitacions.
- Absència de mesures d'informació i publicitat en la documentació relativa al procediment de contractació i/o insuficiència de terminis per a la recepció d'ofertes.

3. Requisits i especificacions definides de manera inadequada o no objectiva per limitar la concurrència

- Plecs amb prescripcions més restrictives o més generals, de manera injustificada, que les aprovades en procediments previs similars (solvència, mitjans a adscriure, descripció de les prestacions, referència a marques comercials concretes en lloc de productes genèrics).
- Extraordinària similitud entre els plecs de prescripcions tècniques i els productes o serveis del contractista.
- Plecs amb clàusules inusuals o poc raonables.
- Els criteris d'adjudicació no estan suficientment detallats o abunden els elements subjectius.
- Queixes d'altres licitadors (es detectaria en la fase de licitació).
- Presentació d'una única oferta o nombre anormalment baix de proposicions que opten a la licitació (es detectaria en la fase de licitació).

Pla de mesures antifrau de la SAM en l'àmbit d'execució dels Fons Next Generation EU

B) Fase de licitació:

4. Licitacions col·lusòries

- El nombre de licitadors és molt inferior a la mitjana d'altres licitacions semblants.
- Proveïdors habituals no presenten ofertes.
- Algunes empreses no presenten oferta en licitacions de determinats poders adjudicadors, zones geogràfiques, tipus de treballs, etc.
- Certes empreses sempre pugnen unes contra altres, d'altres mai no ho fan.
- Algunes empreses es retiren inesperadament d'una determinada licitació.
- Patrons d'ofertes inusuals (per exemple, les ofertes tenen percentatges exactes de rebaixa, l'oferta guanyadora està just sota el llindar de preus acceptables, s'ofereix exactament el pressupost del contracte, els preus de les ofertes són massa alts, massa propers, molt diferents, nombres rodons, incomplets, etc.).
- Connexions aparents entre licitadors (adreces comunes, tipografia de documents molt similar o idèntica, mateixos errors de càlcul o ortogràfics en els documents, etc.).
- Els licitadors perdedors no es poden trobar a internet, directoris de negocis, no tenen adreça, etc.
- L'adjudicatari subcontracta a altres licitadors que han participat en el procediment de licitació (es detectaria en la fase d'execució).

5. Manipulació de les ofertes presentades

- Indicis de canvis en les ofertes després de la recepció (pàgines amb fonts diferents, pàgines no signades, falten dades o pàgines, etc.).
- Ofertes excloses per errors o per raons dubtoses.
- El procediment es declara desert i torna a convocar-se malgrat que es van rebre ofertes admissibles d'acord amb els criteris que figuren en el plec.
- Admissió d'ofertes econòmiques sense haver descartat prèviament a licitadors que incompleixen els requisits tècnics i/o administratius.
- Acceptació de baixa temerària sense haver estat justificada adequadament pel licitador.
- Els membres de la Mesa de contractació/Unitat d'assistència no tenen el coneixement tècnic per avaluar les ofertes i estan dominats per un únic individu.
- Els membres de la Mesa de contractació/Unitat d'assistència influeixen deliberadament sobre l'avaluació i selecció dels sol·licitants a fi d'afavorir-ne algun i donen un tracte preferent a la seva sol·licitud durant l'avaluació, o bé pressionen a altres membres de la Mesa/Unitat.
- Queixes dels licitadors.

D) Fase d'execució:

6. Irregularitats en la formalització del contracte

- El contracte formalitzat no està redactat de conformitat a les normes i especificacions tècniques i la documentació de la licitació.
- Es realitzen canvis en les clàusules contractuals estàndard (auditoria, vies de recurs jurídiques, danys i perjudicis, etc.).
- Inexistència de contracte o documentació de l'expedient de contractació insuficient, incompleta o inexistent.
- Demores injustificades per signar el contracte.
- El contracte comença a executar-se abans de la seva signatura.

Pla de mesures antifrau de la SAM en l'àmbit d'execució dels Fons Next Generation EU

7. Incompliment de les obligacions o irregularitats en la prestació que beneficiïn a l'adjudicatari
    - Es produeixen canvis en la qualitat, quantitat o especificacions dels béns i serveis del contracte que es desvien dels documents de la licitació sense causa aparent.
    - Es redueix la quantitat de productes que s'han de lliurar, sense una reducció proporcional del pagament.
    - La metodologia i el pla de treball no s'adjunten al contracte.
  8. Deficiències en la supervisió del contracte
    - Es realitzen nombrosos o qüestionables canvis de comanda per a un contractista específic i són aprovats pel mateix funcionari del projecte.
    - Es canvia el nom i la personalitat jurídica de l'empresa i el funcionari responsable no ho qüestiona.
    - El comportament d'un empleat de l'òrgan de contractació quan tramita l'expedient és inusual: es mostra poc inclinat a respondre a les preguntes dels responsables sobre retards inexplicables, l'absència de documents, canvis, etc.
    - S'accepta la subcontractació de treballs sense que hi hagi l'autorització prèvia.
  9. Manipulació de la facturació per incloure càrrecs incorrectes, falsos, excessius o duplicats.
    - En relació amb la dedicació del personal imputat al contracte, els fulls de temps no hi són o són ficticis; les càrregues laborals són excessives, inusuals o incompatibles amb el progrés del contracte; s'augmenten les hores de treball però no hi ha augments corresponents dels materials utilitzats, etc.
    - Facturació d'activitats que no s'han realitzat o que no s'han realitzat d'acord amb el contracte.
    - Els mateixos costos materials s'imputen a més d'un contracte.
- E) Conflicte d'interessos:
- Comportament inusual per part d'un empleat que insisteix a obtenir informació sobre el procediment de licitació sense estar a càrrec del procediment.
  - Favoritisme inexplicable o inusual d'un contractista o venedor en particular.
  - L'empleat encarregat de contractació no presenta declaració de conflicte d'interessos o ho fa de forma incompleta.
  - L'empleat encarregat de contractació declina l'ascens a una posició en la qual deixa de tenir a veure amb adquisicions.
  - Augment inexplicable o sobtat de la riquesa o nivell de vida de l'empleat encarregat de contractació.
  - Un empleat de l'òrgan de contractació ha treballat per a una empresa que participa en el procediment de forma immediatament anterior a la seva incorporació al lloc de treball en l'organisme adjudicador.
  - Socialització o relació estreta entre un empleat encarregat de contractació i un proveïdor de serveis o productes.
  - Les ofertes rebudes en el procediment de contractació són dispars a causa de filtracions selectives d'informació.

Pla de mesures antifrau de la SAM en l'àmbit d'execució dels Fons Next Generation EU

Convenis:

1. Elusió del procediment de contractació mitjançant la celebració de convenis
  - L'organisme ha fet convenis amb entitats privades, la qual cosa és un senyal de risc potencial ja que poden derivar en excessos de finançament, etc.
2. Conflictes d'interessos
  - Indicis de l'existència d'algun tipus de vinculació entre les parts signatàries del conveni que pot donar lloc a conflictes d'interessos.
  - Celebració recurrent de convenis amb les mateixes entitats (els convenis es repeteixen en els mateixos termes pel que fa a exercicis anteriors amb les mateixes entitats, o en el mateix exercici).
3. Formalització incorrecta del conveni
  - Incompliment del procediment de formalització per a la signatura del conveni previst en la normativa.
4. Limitació de la concurrència en el cas d'execució del conveni per tercers
  - L'entitat col·laboradora que, si escau, desitgi negociar o contractar a proveïdors, no garanteix l'elecció d'aquests a través d'un procés de concurrència competitiva. A més, en el text del conveni no s'inclouen clàusules que estableixin l'obligació de comunicar qualsevol subcontractació que es realitzi.
5. Incompliment per part de l'entitat col·laboradora de les obligacions derivades de la normativa en matèria d'elegibilitat, conservació documental, etc.
6. L'entitat col·laboradora no ha complert les mesures d'elegibilitat, de conservació de documents, de comunicació establertes en el conveni.

Procediment de declaració del compliment de fites i objectius:

1. Falsedat en la declaració de compliment de fites i objectius
  - Incompliment de les obligacions d'informació i justificació periòdica en relació amb el seguiment de fites i objectius i acreditació íntegra del seu compliment en la data límit de justificació.
  - Compliment dels objectius a un cost anormalment baix.

Pla de mesures antifrau de la SAM en l'àmbit d'execució dels Fons Next Generation EU

ANNEX V MODEL DE DECLARACIÓ D'ABSÈNCIA DE CONFLICTE D'INTERESSOS (DACI)

Expedient:

Contracte/Subvenció:

A fi de garantir la imparcialitat en el procediment de contractació/subvenció referenciat abans, el/els sotassinat/s, com a participant/s en el procés de preparació i tramitació de l'expedient, declara/en:

Primer. Que està/an informats del següent:

1. Que l'article 61.3 «Conflicte d'interessos», del Reglament (UE, Euratom) 2018/1046 del Parlament Europeu i del Consell, de 18 de juliol (Reglament financer de la UE) estableix que «existirà conflicte d'interessos quan l'exercici imparcial i objectiu de les funcions es vegi compromès per raons familiars, afectives, d'afinitat política o nacional, d'interès econòmic o per qualsevol motiu directe o indirecte d'interès personal.»
2. Que l'article 64 «Lluita contra la corrupció i prevenció dels conflictes d'interessos» de la Llei 9/2017, de 8 de novembre, de contractes del sector públic, té com a fi evitar qualsevol distorsió de la competència i garantir la transparència en el procediment i assegurar la igualtat de tracte a tots els candidats i licitadors.
3. Que l'article 23 «Abstenció», de la Llei 40/2015, d'1 octubre, de règim jurídic del sector públic, estableix que hauran d'abstenir-se d'intervenir en el procediment «les autoritats i el personal al servei de les Administracions en els qui es donin algunes de les circumstàncies assenyalades en l'apartat següent», les quals són:
  - a) Tenir interès personal en l'afer de què es tracti o en un altre la resolució del qual pugui influir la d'aquell; ser administrador de societat o entitat interessada, o tenir qüestió litigiosa pendent amb algun interessat.
  - b) Tenir un vincle matrimonial o una situació de fet assimilable, i el parentesc de consanguinitat dins del quart grau o d'afinitat dins del segon, amb qualsevol dels interessats, amb els administradors d'entitats o les societats interessades i també amb els assessors, representants legals o mandatari que intervinguin en el procediment, així com compartir despatx professional o estar associat amb aquests per a l'assessorament, la representació o el mandat.
  - c) Tenir amistat íntima o enemistat manifesta amb alguna de les persones esmentades a l'apartat anterior.
  - d) Haver intervingut com a pèrit o com a testimoni en el procediment de què es tracti.
  - e) Tenir relació de servei amb una persona natural o jurídica interessada directament en l'afer, o haver-li prestat en els dos últims anys serveis professionals de qualsevol tipus i en qualsevol circumstància o lloc».

Segon. Que no està/an sotmès/esos a cap situació que pugui qualificar-se de conflicte d'interessos de les indicades en l'article 61.3 del Reglament Financer de la UE i que no concorre en la/les seva/seves persona/es cap causa d'abstenció de l'article 23.2 de la Llei 40/2015 que pugui afectar al procediment de licitació/concessió.

Tercer. Que es compromet/en a posar en coneixement de l'òrgan de contractació / comissió d'avaluació, sense dilació, qualsevol situació de conflicte d'interessos o causa d'abstenció que doni o pogués donar lloc a aquest escenari.

Pla de mesures antifrau de la SAM en l'àmbit d'execució dels Fons Next Generation EU

Quart. Que coneix/en que, una declaració d'absència de conflicte d'interessos que es demostrï que és falsa, implicarà les conseqüències disciplinàries/administratives/judicials que estableix la normativa d'aplicació.

(Data i signatura, nom complet i DNI)

